

Έγγραφο συνόδου

A9-0247/2023

25.7.2023

ΕΚΘΕΣΗ

σχετικά με την έκθεση της Επιτροπής, του 2022, για την Τουρκία
(2022/2205(INI))

Επιτροπή Εξωτερικών Υποθέσεων

Εισηγητής: Nacho Sánchez Amor

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

	Σελίδα
ΠΡΟΤΑΣΗ ΨΗΦΙΣΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ.....	3
ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ.....	21
ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΕΓΚΡΙΣΗ ΣΤΗΝ ΑΡΜΟΔΙΑ ΕΠΙ ΤΗΣ ΟΥΣΙΑΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗ.....	22
ΨΗΦΟΦΟΡΙΑ ΜΕ ΟΝΟΜΑΣΤΙΚΗ ΚΛΗΣΗ ΣΤΗΝ ΑΡΜΟΔΙΑ ΕΠΙ ΤΗΣ ΟΥΣΙΑΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗ.....	23

ΠΡΟΤΑΣΗ ΨΗΦΙΣΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ

σχετικά με την έκθεση της Επιτροπής, του 2022, για την Τουρκία
(2022/2205(INI))

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο,

- έχοντας υπόψη τα συμπεράσματα του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου της 23ης Ιουνίου 2022, της 24ης Ιουνίου 2021, και της 1ης Οκτωβρίου 2020, καθώς και όλα τα προηγούμενα σχετικά συμπεράσματα του Συμβουλίου και του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου,
- έχοντας υπόψη τη δήλωση των μελών του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου, της 25ης Μαρτίου 2021, για την Τουρκία,
- έχοντας υπόψη τις δηλώσεις ΕΕ-Τουρκίας, της 18ης Μαρτίου 2016 και της 29ης Νοεμβρίου 2015,
- έχοντας υπόψη το διαπραγματευτικό πλαίσιο για την Τουρκία, της 3ης Οκτωβρίου 2005, και την εντολή που αυτό περιλαμβάνει, σύμφωνα με το οποίο, όπως και στην περίπτωση όλων των υποψηφίων για ένταξη χωρών, η ενδεχόμενη προσχώρηση της Τουρκίας στην ΕΕ εξαρτάται από την πλήρη συμμόρφωση με τα κριτήρια της Κοπεγχάγης και την ομαλοποίηση των σχέσεων της με όλα τα κράτη μέλη της ΕΕ, συμπεριλαμβανομένης της Κυπριακής Δημοκρατίας,
- έχοντας υπόψη τη δήλωση της τότε Ευρωπαϊκής Κοινότητας και των κρατών μελών της, της 21ης Σεπτεμβρίου 2005, σε συνέχεια της δήλωσης της Τουρκίας κατά την υπογραφή του πρόσθετου πρωτοκόλλου της συμφωνίας της Άγκυρας στις 29 Ιουλίου 2005, που ορίζει ότι η αναγνώριση όλων των κρατών μελών αποτελεί αναγκαία συνιστώσα των διαπραγματεύσεων, το ίδιο και η πλήρης εφαρμογή του πρόσθετου πρωτοκόλλου της συμφωνίας της Άγκυρας όσον αφορά όλα τα κράτη μέλη, με την άρση όλων των εμποδίων στην ελεύθερη κυκλοφορία των εμπορευμάτων συμπεριλαμβανομένων των περιορισμών στα μέσα μεταφοράς, χωρίς περιορισμούς ή διακρίσεις,
- έχοντας υπόψη την ανακοίνωση της Επιτροπής, της 12ης Οκτωβρίου 2022, σχετικά με την πολιτική διεύρυνσης της ΕΕ (COM(2022)0528) και τη συνοδευτική έκθεση του 2022 για την Τουρκία (SWD(2022)0333),
- έχοντας υπόψη την ανακοίνωση της Επιτροπής, της 24ης Μαΐου 2022, σχετικά με την έκτη ετήσια έκθεση για τη Διευκόλυνση για τους Πρόσφυγες στην Τουρκία (COM(2022)0243),
- έχοντας υπόψη το πλαίσιο περιοριστικών μέτρων που θέσπισε η ΕΕ στις 11 Νοεμβρίου 2019 ως απάντηση στις παράνομες γεωτρητικές δραστηριότητες της Τουρκίας στην ανατολική Μεσόγειο, όπως ανανεώθηκε πιο πρόσφατα με την απόφαση του Συμβουλίου (ΚΕΠΠΑ) 2022/2186 της 8ης Νοεμβρίου 2022 για την τροποποίηση της απόφασης (ΚΕΠΠΑ) 2019/1894 σχετικά με περιοριστικά μέτρα λόγω των παράνομων

γεωτρήσεων της Τουρκίας στην Ανατολική Μεσόγειο¹,

- έχοντας υπόψη τα αποτελέσματα των προεδρικών και βουλευτικών εκλογών που διεξήχθησαν στην Τουρκία στις 14 Μαΐου 2023 και του δεύτερου γύρου των προεδρικών εκλογών στις 28 Μαΐου 2023,
- έχοντας υπόψη τις δηλώσεις προκαταρκτικών πορισμάτων και συμπερασμάτων, της 14ης Μαΐου 2023 και της 28ης Μαΐου 2023, της διεθνούς αποστολής εκλογικών παρατηρητών του Γραφείου Δημοκρατικών Θεσμών και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων (ODIHR) του Οργανισμού για την Ασφάλεια και τη Συνεργασία στην Ευρώπη (ΟΑΣΕ) στην Τουρκική Δημοκρατία,
- έχοντας υπόψη το ψήφισμα 2459 (2022) της Κοινοβουλευτικής Συνέλευσης του Συμβουλίου της Ευρώπης, της 12ης Οκτωβρίου 2022, με τίτλο «The honouring of obligations and commitments by Türkiye» [Η τήρηση των υποχρεώσεων και δεσμεύσεων από την Τουρκία] και τη σχετική έκθεση της οικείας επιτροπής παρακολούθησης, της 14ης Σεπτεμβρίου 2022,
- έχοντας υπόψη το άρθρο 46 της Ευρωπαϊκής Σύμβασης Δικαιωμάτων του Ανθρώπου (ΕΣΔΑ), που ορίζει ότι τα συμβαλλόμενα μέρη αναλαμβάνουν την υποχρέωση να συμμορφώνονται προς την οριστική απόφαση του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου (ΕΔΔΑ) για κάθε διαφορά στην οποία είναι διάδικοι, και, επομένως, την υποχρέωση της Τουρκίας να εφαρμόζει όλες τις αποφάσεις του ΕΔΔΑ,
- έχοντας υπόψη τα σχετικά ψηφίσματα της Επιτροπής Υπουργών του Συμβουλίου της Ευρώπης, συμπεριλαμβανομένων των προσωρινών ψηφισμάτων της 2ας Φεβρουαρίου 2022 και της 2ας Δεκεμβρίου 2021 σχετικά με την εκτέλεση της απόφασης του ΕΔΔΑ στην υπόθεση Kavala κατά Τουρκίας, των προσωρινών ψηφισμάτων της 9ης Μαρτίου 2023 και της 2ας Δεκεμβρίου 2021 σχετικά με την εκτέλεση της απόφασης του ΕΔΔΑ στην υπόθεση Selahattin Demirtaş κατά Τουρκίας (αριθ. 2), καθώς και το αίτημα του Συμβουλίου της Ευρώπης, της 8ης Ιουνίου 2023, για την άμεση απελευθέρωση των Osman Kavala, Figen Yüksekdağ, και Selahattin Demirtaş,
- έχοντας υπόψη την πρωτοβουλία για την ασφαλή μεταφορά σιτηρών και τροφίμων από ουκρανικούς λιμένες (πρωτοβουλία για τα σιτηρά στον Εύξεινο Πόντο), της 22ας Ιουλίου 2022,
- έχοντας υπόψη την οικονομική έρευνα για την Τουρκία, της 27ης Φεβρουαρίου 2023, του Οργανισμού Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης,
- έχοντας υπόψη ότι η Τουρκία καταλαμβάνει την 165η θέση μεταξύ 180 χωρών στον Παγκόσμιο Δείκτη Ελευθερίας του Τύπου για το 2023 που δημοσιεύθηκε από τους Ρεπόρτερ Χωρίς Σύνορα,
- έχοντας υπόψη τη δήλωση της UNESCO, της 10ης Ιουλίου 2020, σχετικά με την Αγία Σοφία στη Κωνσταντινούπολη, και την απόφαση της Επιτροπής Παγκόσμιας Κληρονομιάς της UNESCO της 31ης Ιουλίου 2021,

¹ EE L 288 της 9.11.2022, σ. 81.

- έχοντας υπόψη τα προηγούμενα ψηφίσματά του σχετικά με την Τουρκία, και ιδίως εκείνα της 7ης Ιουνίου 2022, σχετικά με την έκθεση της Επιτροπής, του 2021, για την Τουρκία², της 19ης Μαΐου 2021, σχετικά με τις εκθέσεις της Επιτροπής για την Τουρκία³ κατά την περίοδο 2019-2020, και της 26ης Νοεμβρίου 2020, σχετικά με την κλιμάκωση των εντάσεων στα Βαρώσια έπειτα από τις παράνομες ενέργειες της Τουρκίας, και την επείγουσα ανάγκη για επανέναρξη των συνομιλιών⁴,
- έχοντας υπόψη το ψήφισμά του, της 5ης Μαΐου 2022, σχετικά με την υπόθεση Osman Kavala στην Τουρκία⁵,
- έχοντας υπόψη το ψήφισμά του, της 7ης Οκτωβρίου 2021, σχετικά με την έκθεση εφαρμογής για τα καταπιστευματικά ταμεία της ΕΕ και τη Διευκόλυνση για τους Πρόσφυγες στην Τουρκία⁶,
- έχοντας υπόψη τα προηγούμενα ψηφίσματά του, ιδίως δε εκείνο της 15ης Απριλίου 2015, σχετικά με την εκατοστή επέτειο της γενοκτονίας των Αρμενίων⁷,
- έχοντας υπόψη το άρθρο 54 του Κανονισμού του,
- έχοντας υπόψη την έκθεση της Επιτροπής Εξωτερικών Υποθέσεων (A9-0247/2023),
- A. λαμβάνοντας υπόψη ότι τον Μάιο του 2023 διεξήχθησαν στην Τουρκία προεδρικές και κοινοβουλευτικές εκλογές·
- B. λαμβάνοντας υπόψη ότι η Κοινοβουλευτική Συνέλευση του Συμβουλίου της Ευρώπης (ΚΣΣΕ) και η Κοινοβουλευτική Συνέλευση του ΟΑΣΕ κλήθηκαν να παρακολουθήσουν τις εκλογές που διεξήχθησαν στην Τουρκία στις 14 Μαΐου 2023· λαμβάνοντας υπόψη ότι το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο δεν προσκλήθηκε, λόγω ισχυρισμών περί άδικης μεταχείρισης·
- Γ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η κοινή αποστολή παρατηρητών του Γραφείου Δημοκρατικών Θεσμών και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων του ΟΑΣΕ (ODIHR), του ΟΑΣΕ και της ΚΣΣΕ διαπίστωσε ότι το νομικό πλαίσιο για τις προεδρικές και βουλευτικές εκλογές δεν παρείχε πλήρως τη βάση για τη διεξαγωγή δημοκρατικών εκλογών και ότι οι συνεχιζόμενοι περιορισμοί στις θεμελιώδεις ελευθερίες του συνέρχεσθαι, του συνεταιρίζεσθαι και της έκφρασης εμπόδισαν τη συμμετοχή ορισμένων πολιτικών και κομμάτων της αντιπολίτευσης, καθώς και της κοινωνίας των πολιτών και των ανεξάρτητων μέσων ενημέρωσης·
- Δ. λαμβάνοντας υπόψη ότι στις 6 Φεβρουαρίου 2023 έπληξαν τη νοτιοανατολική Τουρκία καταστροφικοί σεισμοί, προκαλώντας πολλούς θανάτους και εκτεταμένες ζημιές στις υποδομές, με αποτέλεσμα 1,7 εκατομμύρια άτομα να έχουν επείγουσα ανάγκη ανθρωπιστικής βοήθειας στην Τουρκία και στη βόρεια Συρία· λαμβάνοντας υπόψη ότι 21 κράτη μέλη της ΕΕ απέστειλαν αμέσως ομάδες έρευνας και διάσωσης στην Τουρκία·

² ΕΕ C 493 της 27.12.2022, σ. 2.

³ ΕΕ C 15 της 12.1.2022, σ. 81.

⁴ ΕΕ C 425 της 20.10.2021, σ. 143.

⁵ ΕΕ C 465 της 6.12.2022, σ. 112.

⁶ ΕΕ C 132 της 24.3.2022, σ. 88.

⁷ ΕΕ C 328 της 6.9.2016, σ. 2.

λαμβάνοντας υπόψη ότι η ΕΕ και οι διεθνείς εταίροι της δεσμεύτηκαν να διαθέσουν 6,05 δισεκατομμύρια ευρώ, κατά τη διάρκεια της διεθνούς διάσκεψης δωρητών, για την παροχή βοήθειας στην Τουρκία μετά τον σεισμό·

- E. λαμβάνοντας υπόψη ότι η Τουρκία παραμένει υπονήφια για ένταξη στην ΕΕ, σύμμαχος στο ΝΑΤΟ, και βασικός εταίρος στην ασφάλεια, στις εμπορικές και οικονομικές σχέσεις, και στον τομέα της μετανάστευσης· λαμβάνοντας υπόψη ότι αναμένεται από την Τουρκία να σέβεται τις δημοκρατικές αξίες, το κράτος δικαίου και τα ανθρώπινα δικαιώματα και να συμμορφώνεται με το δίκαιο της ΕΕ·
- ΣΤ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση και τα κράτη μέλη της είναι εταίροι της Τουρκίας και του λαού της, με τον οποίο η Ευρώπη έχει βαθείς εμπορικούς, πολιτιστικούς και ιστορικούς δεσμούς· λαμβάνοντας υπόψη ότι η Τουρκία είναι ο έκτος μεγαλύτερος εμπορικός εταίρος της ΕΕ, και η ΕΕ είναι ο μεγαλύτερος εμπορικός εταίρος της Τουρκίας·
- Z. λαμβάνοντας υπόψη ότι η Τουρκία απομακρύνεται σταδιακά αλλά σταθερά από τις αξίες και το κανονιστικό πλαίσιο της ΕΕ εδώ και αρκετά χρόνια, γεγονός που δείχνει μια άκρως ανησυχητική και επιδεινούμενη τάση, όπως καταδεικνύεται από τον αυξανόμενο αριθμό νόμων και μέτρων που περιορίζουν το κράτος δικαίου, τις θεμελιώδεις ελευθερίες, τα ανθρώπινα δικαιώματα και τις πολιτικές ελευθερίες, καθώς και από τις ενέργειές της που αντιβαίνουν στο διεθνές δίκαιο και στις σχέσεις καλής γειτονίας·
- H. λαμβάνοντας υπόψη ότι η ραγδαία επιδείνωση της κατάστασης όσον αφορά τα ανθρώπινα δικαιώματα και το κράτος δικαίου συνεχίστηκε, γεγονός που αποδεικνύεται από το γεγονός ότι η Τουρκία κατατάσσεται 165η από 180 χώρες στον Παγκόσμιο Δείκτη Ελευθερίας του Τύπου για το 2023, 16 θέσεις χαμηλότερα από ό,τι το 2022· λαμβάνοντας υπόψη ότι η Τουρκία κατετάγη 48η μεταξύ 49 χωρών όσον αφορά τα ανθρώπινα δικαιώματα των ΛΟΑΤΚΙ, σύμφωνα με τον ευρωπαϊκό χάρτη Rainbow του 2022 που δημοσίευσε η ILGA-Europe, το ευρωπαϊκό περιφερειακό παράρτημα της Διεθνούς Ένωσης Λεσβιών, Ομοφυλόφιλων, Αμφιφυλόφιλων, Τρανς και Ίντερσεξ Ατόμων·
- Θ. λαμβάνοντας υπόψη ότι το θετικό θεματολόγιο που προώθησε η ΕΕ το 2021 είναι αυτή τη στιγμή πρακτικά στάσιμο· λαμβάνοντας υπόψη ότι οι διαπραγματεύσεις για την ένταξη στην ΕΕ είναι ουσιαστικά τελματωμένες από το 2018, λόγω της επιδείνωσης του κράτους δικαίου και της δημοκρατίας στην Τουρκία· λαμβάνοντας υπόψη ότι η Τουρκία χρειάζεται να αποδείξει με αξιόπιστο τρόπο τη δέσμευσή της για σύσφιξη των σχέσεων και ευθυγράμμιση με την ΕΕ·
- I. λαμβάνοντας υπόψη ότι η Τουρκία είναι μέλος του Συμβουλίου της Ευρώπης και, συνεπώς, δεσμεύεται από τις αποφάσεις του ΕΔΔΑ·
- ΙΑ. λαμβάνοντας υπόψη ότι, σύμφωνα με την έκθεση της πλατφόρμας για τον τερματισμό των γυναικοκτονιών (KCDP), το 2022 στην Τουρκία 334 γυναίκες σκοτώθηκαν από άνδρες και 245 γυναίκες βρέθηκαν νεκρές υπό ύποπτες συνθήκες· λαμβάνοντας υπόψη ότι στην έκθεσή της για το 2021, η πλατφόρμα επισήμανε ότι 280 γυναίκες έχασαν τη ζωή τους και 217 γυναίκες βρέθηκαν νεκρές υπό ύποπτες συνθήκες·
- ΙΒ. λαμβάνοντας υπόψη ότι ο ρωσικός επιθετικός πόλεμος προκαλεί πρωτοφανείς γεωπολιτικές αλλαγές στην Ευρώπη· λαμβάνοντας υπόψη ότι η κεντρική γεωγραφική

θέση της Τουρκίας τής επιτρέπει να διαδραματίζει ουσιαστικό, στρατηγικό ρόλο· λαμβάνοντας υπόψη ότι η Τουρκία υπήρξε ο μόνος διαμεσολαβητής που έγινε αποδεκτός τόσο από την Ουκρανία όσο και από τη Ρωσία, και συνέβαλε καθοριστικά στην επίτευξη συμφωνίας σχετικά με τη ζωτικής σημασίας πρωτοβουλία για τα σιτηρά στον Εύξεινο Πόντο· λαμβάνοντας, ωστόσο, υπόψη ότι η Τουρκία αποφάσισε να μην ευθυγραμμιστεί με τις κυρώσεις της ΕΕ κατά της Ρωσίας· λαμβάνοντας υπόψη ότι, κυρίως ως αποτέλεσμα αυτής της μη ευθυγράμμισης, η ευθυγράμμιση της εξωτερικής πολιτικής της Τουρκίας με τις δηλώσεις της κοινής εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφάλειας (ΚΕΠΠΑ) της ΕΕ έχει επιδεινωθεί από 14 % σε μόλις 7 % μεταξύ 2021 και 2022, ποσοστό που είναι μακράν το χαμηλότερο μεταξύ όλων των χωρών της διεύρυνσης· λαμβάνοντας υπόψη ότι το εμπόριο μεταξύ Τουρκίας και Ρωσίας έχει σχεδόν διπλασιαστεί από τότε που επιβλήθηκαν οι ευρωπαϊκές κυρώσεις κατά της Ρωσίας·

- ΙΓ. λαμβάνοντας υπόψη ότι, περισσότερο από ποτέ άλλοτε στη σχέση ΕΕ-Τουρκίας, πρέπει να καταβληθούν συντονισμένες προσπάθειες για τη στήριξη του νομικά αναγνωρισμένου status quo ante οπουδήποτε η Ρωσική Ομοσπονδία έχει διεξαγάγει επιθετικούς πολέμους ή έχει παραβιάσει το διεθνές δίκαιο ή διεθνώς αναγνωρισμένα σύνορα·
- ΙΔ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η Τουρκία παραμένει βασικός εταίρος για τη σταθερότητα στην ευρύτερη περιοχή της ανατολικής Μεσογείου και ότι οι εντάσεις μεταξύ της ΕΕ και της Τουρκίας σε σχέση με την κατάσταση στην ανατολική Μεσόγειο έχουν αποκλιμακωθεί αλλά δεν έχουν σταματήσει·
- ΙΕ. λαμβάνοντας υπόψη ότι έχει ζητηθεί επανειλημμένα από την Τουρκία να απέχει από κάθε ενέργεια που παραβιάζει την κυριαρχία και τα κυριαρχικά δικαιώματα όλων των κρατών μελών της ΕΕ και είναι αντίθετη προς το διεθνές και το ενωσιακό δίκαιο·
- ΙΣΤ. λαμβάνοντας υπόψη ότι, μετά από μεγάλη καθυστέρηση, η Μεγάλη Τουρκική Εθνοσυνέλευση επικύρωσε τη συμμετοχή της Φινλανδίας στο ΝΑΤΟ τον Μάρτιο του 2023, επιτρέποντας στη χώρα να προσχωρήσει στο ΝΑΤΟ· λαμβάνοντας υπόψη ότι η τουρκική κυβέρνηση ασκεί εσκεμμένα πίεση στη Σουηδία και καθυστερεί την προσχώρησή της στο ΝΑΤΟ σε μια περίοδο ιστορικής ρωσικής επιθετικότητας·
- ΙΖ. λαμβάνοντας υπόψη ότι το 2022 σημειώθηκε σημαντική εμβάθυνση της χρηματοπιστωτικής και οικονομικής ολοκλήρωσης μεταξύ Τουρκίας και Ρωσίας, η οποία είναι ορατή σε πολλούς τομείς και αγορές, συμπεριλαμβανομένων των τραπεζών, των ακινήτων, του τουρισμού και της ενέργειας·
- ΙΗ. λαμβάνοντας υπόψη ότι, ενώ η οικονομική ανάπτυξη στην Τουρκία έχει παραμείνει στάσιμη, ο πληθωρισμός παραμένει σε υψηλά επίπεδα εικοσαετίας και οι εξωτερικές ανισορροπίες στην οικονομία επιδεινώνονται·
- ΙΘ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η Τουρκία φιλοξενεί τον μεγαλύτερο προσφυγικό πληθυσμό στον κόσμο, με περίπου τέσσερα εκατομμύρια καταγεγραμμένους πρόσφυγες, κυρίως από τη Συρία, το Ιράκ και το Αφγανιστάν· λαμβάνοντας υπόψη ότι υπάρχουν αξιόπιστες αναφορές για απέλαση προσφύγων που διαμένουν στην Τουρκία και για επαναπροωθήσεις προσφύγων στα σύνορα της Τουρκίας με συνοπτικές διαδικασίες, με ελάχιστη ή χωρίς εξέταση των αιτήσεών τους για διεθνή προστασία·

Γενική αξιολόγηση και τελευταίες εξελίξεις

1. λαμβάνει υπόψη τα αποτελέσματα των πρόσφατων προεδρικών και βουλευτικών εκλογών στην Τουρκία και τα θεωρεί ένδειξη πολιτικής συνέχειας στη χώρα· χαιρετίζει το υψηλό ποσοστό συμμετοχής και επισημαίνει ότι οι εκλογές ήταν ως επί το πλείστον ειρηνικές, παρά τα μεμονωμένα περιστατικά βίας, κυρίως κατά υποστηρικτών της αντιπολίτευσης·
2. εκφράζει, ωστόσο, αποδοκιμασία για το γεγονός ότι, σύμφωνα με τις διαπιστώσεις της αποστολής παρακολούθησης εκλογών του ΟΑΣΕ/ODIHR, η έλλειψη ίσων όρων ανταγωνισμού πρόσφερε αδικαιολόγητο πλεονέκτημα στον τρέχοντα πρόεδρο, όπως φάνηκε, μεταξύ άλλων, από την ως επί το πλείστον μεροληπτική και άνιση κάλυψη από τα μέσα ενημέρωσης· εκφράζει ακόμα αποδοκιμασία για το γεγονός ότι η σκληρή ρητορική, η εμπρηστική και μεροληπτική γλώσσα, μεταξύ άλλων κατά των μειονοτήτων, και ο συνεχιζόμενος εκφοβισμός και η παρενόχληση των υποστηρικτών ορισμένων κομμάτων της αντιπολίτευσης και οι ψευδείς ισχυρισμοί των κυβερνώντων κομμάτων σχετικά με σχέσεις της αντιπολίτευσης με την τρομοκρατία υπονόμισαν τη διαδικασία· επισημαίνει το γεγονός ότι για μεγάλο διάστημα πριν από τις εκλογές η τουρκική κυβέρνηση χρησιμοποίησε την εξουσία της επί κρατικών θεσμών και ρυθμιστικών φορέων για να ελέγξει αφηγήματα και συζητήσεις τόσο στα παραδοσιακά μέσα όσο και στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης, να φυλακίσει δημοσιογράφους και πολιτικούς και να καθαιρέσει εκλεγμένους αξιωματούχους σε περιοχές στις οποίες επικρατεί το κουρδικό στοιχείο, προκειμένου να θέσει σε μειονεκτική θέση την αντιπολίτευση·
3. επαναλαμβάνει τη βαθιά θλίψη του για τους θανατηφόρους, καταστροφικούς σεισμούς που έπληξαν τη νοτιοανατολική Τουρκία και τη Συρία στις 6 Φεβρουαρίου 2023, και απευθύνει τα θερμά συλλυπητήριά του στις οικογένειες των θυμάτων· χαιρετίζει τις διεθνείς προσπάθειες αρωγής και αποκατάστασης, ιδίως εκ μέρους της ΕΕ και των κρατών μελών της, και την ταχεία ενεργοποίηση του μηχανισμού πολιτικής προστασίας της ΕΕ για την παροχή βοήθειας στις πληγείσες περιοχές, η οποία αποτελεί επίδειξη ισχυρής ευρωπαϊκής αλληλεγγύης στον τουρκικό λαό· πιστεύει ότι η ΕΕ θα πρέπει να συνεχίσει να στηρίζει τον λαό της Τουρκίας στην αντιμετώπιση των ανθρωπιστικών αναγκών του και στις προσπάθειες ανοικοδόμησης που καταβάλλει· χαιρετίζει, ιδιαίτερα, τις σημαντικές δεσμεύσεις που αναλήφθηκαν κατά τη διάσκεψη δωρητών που συγκλήθηκε από την Επιτροπή και τη σουηδική Προεδρία του Συμβουλίου και καλεί την ΕΕ και τα κράτη μέλη, καθώς και όλους τους άλλους διεθνείς χορηγούς, να υλοποιήσουν τις δεσμεύσεις τους και να διασφαλίσουν ότι ο σχεδιασμός, η εφαρμογή και η εποπτεία της ανοικοδόμησης και της αντιμετώπισης καταστροφών είναι διαφανείς, βιώσιμες και ασφαλείς· υπογραμμίζει ότι η ευρωπαϊκή αλληλεγγύη θα μπορούσε να οδηγήσει σε απτή βελτίωση των σχέσεων μεταξύ της ΕΕ και της Τουρκίας· εκφράζει την ανησυχία του για το γεγονός ότι ο σεισμός αποκάλυψε ελλείψεις, όπως η έλλειψη ετοιμότητας της κυβέρνησης, η κατάρρευση των υποδομών και η εκτεταμένη διαφθορά· εκφράζει τη λύπη του για το γεγονός ότι, κατά τις κρίσιμες ώρες μετά τον σεισμό, η πρόσβαση στο διαδίκτυο και στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης ήταν σημαντικά περιορισμένη, γεγονός που δυσχέρανε τις προσπάθειες διάσωσης, ενώ επίσης στοχοποιήθηκαν δημοσιογράφοι, γεγονός που εμπόδισε την ελεύθερη ροή πληροφοριών·
4. θεωρεί ότι ο επιθετικός πόλεμος της Ρωσίας κατά της Ουκρανίας επηρεάζει τις σχέσεις ΕΕ-Τουρκίας και προσδίδει σε αυτές μια πρόσθετη διάσταση, καθώς η Τουρκία επιχειρεί

να διατηρήσει ταυτόχρονα δεσμούς τόσο με τη Δύση όσο και με τη Ρωσία· χαιρετίζει την ψήφο της Τουρκίας υπέρ της καταδίκης του επιθετικού πολέμου της Ρωσίας κατά της Ουκρανίας στη Γενική Συνέλευση του ΟΗΕ και την προσήλωσή της στην κυριαρχία και την εδαφική ακεραιότητα της Ουκρανίας· εκφράζει, ταυτόχρονα, την αποδοκιμασία του για το γεγονός ότι η Τουρκία δεν υποστηρίζει κυρώσεις εκτός του πλαισίου του ΟΗΕ· υπογραμμίζει ότι το ποσοστό ευθυγράμμισης της Τουρκίας με την ΚΕΠΠΑ έχει μειωθεί στο ιστορικά χαμηλό επίπεδο του 7%, έναντι 11% το 2021· καλεί την Τουρκία να πραγματοποιήσει σημαντικά βήματα ευθυγράμμισης με την ΚΕΠΠΑ της ΕΕ το συντομότερο δυνατόν, μεταξύ άλλων όσον αφορά τις κυρώσεις και την καταπολέμηση της καταστρατήγησης των κυρώσεων·

5. εκφράζει την ικανοποίησή του για τις προσπάθειες της Τουρκίας να διευκολύνει τις συνομιλίες μεταξύ Ουκρανίας και Ρωσίας και επαναλαμβάνει την εκτίμησή του για τον καίριο ρόλο που διαδραματίζει η Τουρκία από κοινού με τον ΟΗΕ στη διαμεσολάβηση και τη διατήρηση της πρωτοβουλίας για τα σιτηρά στον Εύξεινο Πόντο, η οποία έχει ζωτική σημασία για την αποτροπή μιας παγκόσμιας έλλειψης βασικών τροφίμων, ιδίως σιτηρών· σημειώνει ότι, όσον αφορά τις υβριδικές απειλές, στο πλαίσιο διεθνών συγκρούσεων και κρίσεων, η κυκλοφορία ψευδών πληροφοριών και προπαγάνδας στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης και στα κύρια μέσα ενημέρωσης παρατηρείται και στο τουρκικό περιβάλλον πληροφόρησης· καταδικάζει το γεγονός ότι η Τουρκία δεν έχει περιορίσει τις δραστηριότητες των ρωσικών μέσων ενημέρωσης στο πλαίσιο του επιθετικού πολέμου της Ρωσίας κατά της Ουκρανίας·
6. σημειώνει ότι το εμπόριο μεταξύ Τουρκίας και Ρωσίας έχει σχεδόν διπλασιαστεί από την έναρξη του πολέμου στην Ουκρανία, και ότι υπάρχει αυξημένος κίνδυνος, αγαθά και τεχνολογίες που υπόκεινται σε κυρώσεις, όπως οι ημιαγωγοί, να διαμετακομίζονται μέσω της τουρκικής επικράτειας· υπογραμμίζει τον ιδιαίτερο κίνδυνο που ενέχει η παράκαμψη των κυρώσεων που επιτρέπει να μεταφέρεται στη Ρωσία τεχνολογία διπλής χρήσης η οποία θα μπορούσε τελικά να χρησιμοποιηθεί από τον ρωσικό στρατό στην Ουκρανία· λαμβάνει υπόψη τα επιμέρους μέτρα που έχουν λάβει τους τελευταίους μήνες οι τουρκικές αρχές για να αποτρέψουν την επανεξαγωγή και άμεση διαμετακόμιση στη Ρωσία αγαθών που καλύπτονται από κυρώσεις της ΕΕ· καλεί, ωστόσο, την Τουρκία να προχωρήσει περαιτέρω προκειμένου να διασφαλίσει ότι θα πάψει να αποτελεί κόμβο για τις οντότητες και τα άτομα που επιθυμούν να παρακάμψουν τις κυρώσεις, να διασφαλίσει πλήρως, με νομικά και ρυθμιστικά μέσα, ότι οι κυρώσεις δεν θα καταστρατηγούνται ποτέ στο έδαφός της, και να λάβει όλα τα αναγκαία μέτρα στο πλαίσιο αυτό, μεταξύ άλλων τιμωρώντας οντότητες και άτομα· εκφράζει την αποδοκιμασία του για το γεγονός ότι η παράκαμψη των κυρώσεων της ΕΕ από την Τουρκία υπονομεύει τις συλλογικές προσπάθειες και καλεί την Επιτροπή να διερευνήσει την αύξηση του εμπορίου μεταξύ Ρωσίας και Τουρκίας και να αξιολογήσει τις σχετικές εμπορικές ροές που θα μπορούσαν να αποτελούν ένδειξη παράκαμψης των κυρώσεων· εκφράζει επίσης ανησυχία για το γεγονός ότι αυξανόμενος αριθμός Ρώσων πολιτών, συμπεριλαμβανομένων ολιγαρχών, εγκαθίστανται μόνιμα σε μεγάλες τουρκικές πόλεις και παράκτιες περιοχές, συμβάλλοντας σε απότομες αυξήσεις των ενοικίων και των τιμών αγοράς των ακινήτων, από όπου συνεχίζουν τις επιχειρηματικές και εμπορικές τους δραστηριότητες διοχετεύοντας μεγάλες ποσότητες ρωσικού κεφαλαίου στο τουρκικό σύστημα· τονίζει την προσδοκία του ότι η Τουρκία θα αποφύγει να καταστεί ασφαλές καταφύγιο για ρωσικό κεφάλαιο και επενδύσεις· εκφράζει ανησυχία για τη στενή συνεργασία της Τουρκίας με τη Ρωσία στην ανάπτυξη μεγάλων πυρηνικών σταθμών ηλεκτροπαραγωγής,

συμπεριλαμβανομένου του πυρηνικού σταθμού Akkuyu, ο οποίος κατασκευάζεται από τη ρωσική κρατική εταιρεία ατομικής ενέργειας Rosatom, στην οποία ανήκει και η οποία θα αναλάβει και τη λειτουργία του·

7. αποδοκιμάζει έντονα, στο πλαίσιο της ρωσικής εισβολής στην Ουκρανία και της αλλαγής της αρχιτεκτονικής ασφάλειας στην ευρωπαϊκή ήπειρο, την καθυστέρηση στην κύρωση της προσχώρησης της Σουηδίας στο NATO, μετά την προηγούμενη καθυστέρηση της ένταξης της Φινλανδίας στο NATO, η οποία μόνο τα ρωσικά συμφέροντα εξυπηρετεί και υπονομεύει τις σχέσεις μεταξύ της Τουρκίας και των συμμάχων της στο NATO· καταγγέλλει, στο πλαίσιο αυτό, περαιτέρω, τις απόπειρες για υπονόμηση των δημοκρατικών ελευθεριών στα κράτη μέλη της ΕΕ με την εργαλειοποίηση της χορήγησης συναίνεσης για την προσχώρηση της Σουηδίας στο NATO· σημειώνει ότι, μετά από περαιτέρω διαβουλεύσεις, ο Πρόεδρος της Τουρκίας συμφώνησε τελικά στις 10 Ιουλίου 2023 να παραπέμψει το πρωτόκολλο προσχώρησης της Σουηδίας στο NATO στη Μεγάλη Εθνοσυνέλευση της Τουρκίας το συντομότερο δυνατόν και να συνεργαστεί στενά με την Εθνοσυνέλευση για τη διασφάλιση της κύρωσης· καλεί την Τουρκία να κυρώσει την προσχώρηση της Σουηδίας στο NATO χωρίς περαιτέρω καθυστέρηση· ζητά από τις τουρκικές αρχές να τηρήσουν την υπόσχεσή τους για μια πιο εποικοδομητική εταιρική σχέση στο NATO, μεταξύ άλλων στην ανατολική Μεσόγειο· τονίζει ότι η διαδικασία ένταξης μιας χώρας στο NATO δεν μπορεί σε καμία περίπτωση να συνδεθεί με τη διαδικασία ένταξης μιας άλλης χώρας στην ΕΕ, δεδομένου ότι η διαδικασία ένταξης της άλλης χώρας στην ΕΕ δεν παύει να βασίζεται στις επιδόσεις αυτής της άλλης χώρας·
8. θεωρεί ότι, όσον αφορά τα ανθρώπινα δικαιώματα και το κράτος δικαίου, η απογοητευτική κατάσταση που περιγράφεται στο ψήφισμά του της 7ης Ιουνίου 2022 σχετικά με την έκθεση της Επιτροπής, του 2021, για την Τουρκία εξακολουθεί να ισχύει, και επαναβεβαιώνει το περιεχόμενο του εν λόγω ψηφίσματος· ενστερνίζεται πλήρως το ψήφισμα της Κοινοβουλευτικής Συνέλευσης του Συμβουλίου της Ευρώπης, της 12ης Οκτωβρίου 2022, και τη σχετική έκθεση της επιτροπής παρακολούθησης, για την τήρηση των υποχρεώσεων και δεσμεύσεων από την Τουρκία, καθώς και τα ψηφίσματα που ενέκρινε η Επιτροπή Υπουργών του Συμβουλίου της Ευρώπης εν αναμονή της εκτέλεσης των αποφάσεων του ΕΔΔΑ, όπου εκτίθεται λεπτομερώς το ευρύ φάσμα σοβαρών αδυναμιών όσον αφορά τα ανθρώπινα δικαιώματα που επισημαίνονται διαρκώς από οργανώσεις για τα ανθρώπινα δικαιώματα αναγνωρισμένες τόσο σε τοπικό επίπεδο όσο και διεθνώς·
9. εκφράζει την απογοήτευσή του για το γεγονός ότι η αρνητική τάση απέχει πολύ από το να σταματήσει ή να αναστραφεί και ότι η δημοκρατική οπισθοδρόμηση στην Τουρκία συνεχίστηκε κατά τη διάρκεια του περασμένου έτους, με την τροποποίηση μιας σειράς νόμων ώστε να καθίσταται αυστηρότερη η επιγραμμική λογοκρισία και να περιορίζεται η πρόσβαση σε πληροφορίες υπό το πρόσχημα της πρόληψης της παραπληροφόρησης· εκφράζει επίσης την απογοήτευσή του για την αδίστακτη καταστολή κάθε επικριτικής φωνής, ιδίως ενόψει και κατά τη διάρκεια των πρόσφατων εκλογών· εκφράζει αποδοκιμασία για το γεγονός ότι η τουρκική κυβέρνηση, με μια σειρά από νόμους, συμπεριλαμβανομένων του νόμου για τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης το 2020, του νόμου για την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες το 2021 και του νόμου για την παραπληροφόρηση το 2022, δημιούργησε ένα σύνθετο δίκτυο νομοθεσίας που χρησιμεύει ως εργαλείο για τον συστηματικό έλεγχο και τη φίμωση δημοσιογράφων, εργαζομένων στα μέσα ενημέρωσης, οργανώσεων της

κοινωνίας των πολιτών, πολιτικών ακτιβιστών, πανεπιστημιακών και καλλιτεχνών· επιβεβαιώνει με λύπη ότι η Τουρκία έχει πλέον καταστεί σε παγκόσμιο επίπεδο τυπική περίπτωση για όλα τα είδη αυταρχικών πρακτικών· είναι μεν θορυβημένο από την αύξηση των ψευδών ειδήσεων στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης στην Τουρκία, αλλά εκφράζει τη βαθιά ανησυχία του για τον δρακόντειο νόμο περί παραπληροφόρησης που εγκρίθηκε τον Οκτώβριο του 2022, ο οποίος εντείνει τον κυβερνητικό έλεγχο στις πλατφόρμες μέσων κοινωνικής δικτύωσης και στους διαδικτυακούς ειδησεογραφικούς ιστότοπους, προβλέποντας ποινές φυλάκισης για τη δημοσίευση «παραπληροφόρησης και ψευδών ειδήσεων»· θεωρεί ότι ο ασαφής ορισμός του νομοσχεδίου για την «παραπληροφόρηση» και την «πρόθεση» εκθέτει εκατομμύρια χρήστες του διαδικτύου στην Τουρκία, συμπεριλαμβανομένων μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων, στον κίνδυνο δίωξης για την ανάρτηση πληροφοριών με τις οποίες η κυβέρνηση διαφωνεί· θεωρεί συνεπώς ότι η τουρκική κυβέρνηση υποκινεί την αυτολογοκρισία μέσω εκφοβισμού· ανησυχεί επίσης για τη διάδοση κρατικής προπαγάνδας, ιδίως από το κρατικό πρακτορείο ειδήσεων Anadolu·

10. καταδικάζει την έλλειψη ανεξαρτησίας της δικαιοσύνης και την πολιτική εργαλειοποίηση του δικαστικού συστήματος και τονίζει ότι ο συγκεκριμένος τομέας αποτελεί ύψιστη μέριμνα για την ΕΕ, δεδομένου ότι η ανεξαρτησία της δικαιοσύνης αποτελεί τον ακρογωνιαίο λίθο ενός λειτουργικού δημοκρατικού συστήματος το οποίο λειτουργεί στην υπηρεσία και προς όφελος του πληθυσμού· εξακολουθεί να ανησυχεί για τους σοβαρούς περιορισμούς στις θεμελιώδεις ελευθερίες —ιδίως την ελευθερία της έκφρασης και του συνεταιρίζεσθαι, των οποίων η υπόθεση Gezi παραμένει εμβληματική— και τις συνεχείς επιθέσεις κατά των θεμελιωδών δικαιωμάτων μελών της αντιπολίτευσης, υπερασπιστών των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, δικηγόρων, συνδικαλιστών, μελών μειονοτήτων, δημοσιογράφων, πανεπιστημιακών και ακτιβιστών της κοινωνίας των πολιτών, μεταξύ άλλων μέσω δικαστικής και διοικητικής παρενόχλησης, αυθαίρετης χρήσης αντιτρομοκρατικών νόμων, στιγματισμού και κλεισίματος οργανώσεων· αναμένει ότι όλοι οι τομείς της οργανωμένης κοινωνίας της Τουρκίας θα έχουν τη δυνατότητα να ασκούν ελεύθερα το έργο και τις δραστηριότητές τους, καθώς αυτό θα μπορούσε να ενισχύσει την τουρκική δημοκρατία· εκφράζει ανησυχία για τις καταγγελίες υπερβολικής βίας κατά κρατουμένων· τονίζει έντονα την ανάγκη να διασφαλιστεί η ανθρώπινη μεταχείριση όλων των κρατουμένων, σύμφωνα με τα βασικά ανθρώπινα δικαιώματα·
11. καλεί την Τουρκία να εφαρμόσει πλήρως όλες τις αποφάσεις του ΕΔΔΑ σύμφωνα με το άρθρο 46 της ΕΣΔΑ, κάτι που αποτελεί άνευ όρων υποχρέωση η οποία απορρέει από τη συμμετοχή της Τουρκίας στο Συμβούλιο της Ευρώπης· εκφράζει τον αποτροπιασμό του για τη διαρκή περιφρόνηση και μη εφαρμογή των αποφάσεων-ορόσημων του ΕΔΔΑ από τις τουρκικές αρχές, ιδίως τις δικαστικές, όπως στις υποθέσεις Selahattin Demirtaş και Osman Kavala, για τις οποίες η Τουρκία αντιμετωπίζει ιστορικές διαδικασίες επί παραβάσει στο Συμβούλιο της Ευρώπης·
12. καταδικάζει τη συνέχιση της δίωξης, της λογοκρισίας και της παρενόχλησης δημοσιογράφων και ανεξάρτητων μέσων ενημέρωσης στην Τουρκία· εκφράζει επίσης την ανησυχία του για τη στόχευση στην ΕΕ δημοσιογράφων και πολιτικών αντιπάλων τουρκικής καταγωγής· ζητά από τις τουρκικές αρχές να επιτρέπουν στις οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών, τους δικηγόρους και τους λοιπούς νομικούς εκπροσώπους και τον Τύπο να λειτουργούν σύμφωνα με τα καθήκοντά τους και στο πλαίσιο των

αρμοδιοτήτων και του πεδίου δράσης τους και να ασκούν ελεύθερα το επάγγελμά τους, καθώς αυτό συμβάλλει σε μια συνολικά υγιέστερη δημοκρατία και κοινωνία·

13. αποδοκιμάζει τη στοχοποίηση πολιτικών κομμάτων και μελών της αντιπολίτευσης, που υφίστανται διαρκώς αυξανόμενη πίεση· εκφράζει ανησυχία για το γεγονός ότι μετά τις τελευταίες εκλογές η καταστολή και οι διώξεις κατά της αντιπολίτευσης θα ενταθούν λόγω της επιδείνωσης της οικονομικής κατάστασης της χώρας· εκφράζει ιδιαίτερη ανησυχία για τη συνεχιζόμενη καταστολή κατά Κούρδων πολιτικών, δημοσιογράφων, δικηγόρων και καλλιτεχνών, συμπεριλαμβανομένων των μαζικών συλλήψεων πριν από τις εκλογές, καθώς και για την τρέχουσα διαδικασία για την απαγόρευση του Λαϊκού Δημοκρατικού Κόμματος (HDP)· εκφράζει την ανησυχία του για τη χρήση του δικαστικού σώματος για τον επηρεασμό πολιτικών αποφάσεων κομμάτων της αντιπολίτευσης, όπως η διαδικασία κατά του δημάρχου του μητροπολιτικού δήμου Κωνσταντινούπολης·
14. εκφράζει τη βαθιά του ανησυχία για την επιδείνωση των δικαιωμάτων των γυναικών, την έμφυλη βία και την αύξηση των γυναικοκτονιών, που αντικατοπτρίζουν τις σοβαρές ελλείψεις στην παροχή ουσιαστικής προστασίας στις γυναίκες στην Τουρκία· ανησυχεί, ειδικότερα, για τα «εγκλήματα τιμής»· εκφράζει τη λύπη του για την έλλειψη αξιόπιστων επίσημων δεδομένων σχετικά με τις γυναικοκτονίες, αν και υπάρχουν συγκροτημένα στοιχεία από οργανώσεις για τα δικαιώματα των γυναικών· καλεί τις τουρκικές αρχές να στηρίζουν τα θύματα της βίας κατά των γυναικών και να εξασφαλίζουν τη λογοδοσία των δραστών· εκφράζει ανησυχία για τις συγκρούσεις μεταξύ διαδηλωτών και αστυνομίας στις 8 Μαρτίου 2023, όταν εκατοντάδες γυναίκες και ακτιβιστές ΛΟΑΤΚΙ+ έλαβαν μέρος στην 20ή ετήσια πορεία γυναικών στην Κωνσταντινούπολη· επαναλαμβάνει ότι καταδικάζει απερίφραστα την αποχώρηση της Τουρκίας, με προεδρικό διάταγμα, από τη Σύμβαση της Κωνσταντινούπολης ως σημαντική οπισθοδρόμηση στις προσπάθειες προώθησης των δικαιωμάτων των γυναικών στη χώρα και επαναλαμβάνει την έκκλησή του προς την τουρκική κυβέρνηση να ανακαλέσει αυτή την απαράδεκτη απόφαση και να τηρεί και να συμμορφώνεται με τις διεθνείς συνθήκες, τα σύμφωνα και τις υποχρεώσεις στις οποίες είναι συμβαλλόμενο μέρος· καλεί την Τουρκία να εγκρίνει ταχέως ένα αποτελεσματικό εθνικό σχέδιο δράσης για την καταπολέμηση των γάμων παιδιών και των καταναγκαστικών γάμων·
15. εκφράζει την ανησυχία του για τη διαδεδομένη ρητορική μίσους και τις διακρίσεις εις βάρος της κοινότητας ΛΟΑΤΚΙ+· καταδικάζει τη διαρκή στόχευση και παρενόχληση των ατόμων ΛΟΑΤΚΙ+, και ιδίως τη χρήση ρητορικής κατά των ΛΟΑΤΚΙ+ από πολιτικούς και υψηλόβαθμους αξιωματούχους, συμπεριλαμβανομένου του Προέδρου της Δημοκρατίας· αποδοκιμάζει το γεγονός ότι, από το 2014, οι αρχές έχουν απαγορεύσει τις παρελάσεις υπερηφάνειας σε μεγάλες πόλεις, μεταξύ άλλων στην Κωνσταντινούπολη· υπενθυμίζει ότι οι υποχρεώσεις της Τουρκίας δυνάμει της ΕΣΔΑ συνεπάγονται ευθύνη για την καταπολέμηση των διακρίσεων και της βίας κατά των ΛΟΑΤΚΙ+ και καλεί τις τουρκικές αρχές να τηρήσουν τις δεσμεύσεις τους και να προσθέσουν τον γενετήσιο προσανατολισμό, την έμφυλη ταυτότητα και τα χαρακτηριστικά φύλου ως λόγους προστασίας στις διατάξεις κατά των διακρίσεων·
16. εξακολουθεί να ανησυχεί ιδιαίτερα για το λεγόμενο κουρδικό ζήτημα και επαναλαμβάνει την επείγουσα ανάγκη επανέναρξης μιας αξιόπιστης πολιτικής διαδικασίας στην οποία θα συμμετέχουν όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη και οι δημοκρατικές δυνάμεις προκειμένου

να επιτευχθεί ειρηνική διευθέτηση· καλεί τη νέα τουρκική κυβέρνηση να κινηθεί προς την κατεύθυνση αυτή προωθώντας τον διάλογο και τη συμφιλίωση· εκφράζει την ανησυχία του για τη σοβαρή και επιδεινούμενη καταστολή σε βάρος της κουρδικής κοινότητας, ιδίως στο νοτιοανατολικό τμήμα της χώρας, συμπεριλαμβανομένων της περαιτέρω συρρίκνωσης των πολιτιστικών δικαιωμάτων και των νομικών περιορισμών στη χρήση της κουρδικής γλώσσας ως γλώσσας διδασκαλίας στην εκπαίδευση·

17. λαμβάνει υπόψη την είσοδο ακροδεξιών ισλαμιστικών κομμάτων στο τουρκικό κοινοβούλιο στις τελευταίες εκλογές, ως μερών του κυβερνώντος συνασπισμού· εκφράζει ανησυχία για το αυξανόμενο βάρος της ισλαμιστικής ατζέντας στο νομοθετικό έργο και σε πολλούς τομείς δημόσιας διοίκησης, μεταξύ άλλων μέσω της αύξησης της επιρροής της Διεύθυνσης Θρησκευτικών Υποθέσεων (Diyanet) στο εκπαιδευτικό σύστημα·
18. σημειώνει ότι δεν έχει σημειωθεί σημαντική πρόοδος όσον αφορά την προστασία των δικαιωμάτων των εθνοτικών και θρησκευτικών μειονοτήτων· καλεί την Τουρκία να εφαρμόσει πλήρως όλες τις σχετικές αποφάσεις του ΕΔΔΑ και τις συστάσεις του Συμβουλίου της Ευρώπης σχετικά με την προστασία των δικαιωμάτων ιδιοκτησίας των μειονοτήτων και να θεσπίσει νομοθεσία που θα επιτρέπει σε όλες τις θρησκευτικές κοινότητες και τις εθνοτικές μειονότητες να αποκτήσουν νομική προσωπικότητα, εφαρμόζοντας τις σχετικές συστάσεις της Επιτροπής της Βενετίας· καλεί τις τουρκικές αρχές να διερευνούν ουσιαστικά και να διώκουν τα άτομα που ευθύνονται για οποιαδήποτε ρητορική μίσους κατά μειονοτήτων ή βανδαλισμό κατά θρησκευτικών χώρων·
19. εκφράζει την έντονη ανησυχία του για τη συνεχιζόμενη υπερσυγκέντρωση εξουσίας στην τουρκική προεδρία, χωρίς ουσιαστικούς ελέγχους και εξισορροπήσεις, η οποία έχει διαβρώσει σοβαρά τους δημοκρατικούς θεσμούς της χώρας· τονίζει ότι η έλλειψη αυτονομίας σε πολλά επίπεδα διοίκησης λόγω της ακραίας εξάρτησης από τον Πρόεδρο για κάθε είδους απόφαση στο πλαίσιο μιας προσωποπαγούς διακυβέρνησης μπορεί να καταστήσει το σύστημα δυσλειτουργικό, όπως αποδεικνύεται από την αργή αντίδραση στις καταστροφικές συνέπειες των σεισμών του Φεβρουαρίου·
20. συμπεραίνει ότι η τουρκική κυβέρνηση δεν ενδιαφέρεται να γεφυρώσει το διαρκές και αυξανόμενο χάσμα μεταξύ Τουρκίας και ΕΕ όσον αφορά τις αξίες και τα πρότυπα, δεδομένου ότι τα τελευταία χρόνια επιδεικνύει σαφή έλλειψη πολιτικής βούλησης για την υλοποίηση των αναγκαίων μεταρρυθμίσεων, ιδίως όσον αφορά το κράτος δικαίου, τα θεμελιώδη δικαιώματα και την προστασία και συμπερίληψη όλων των εθνοτικών, θρησκευτικών και σεξουαλικών μειονοτήτων· συμπεραίνει περαιτέρω ότι η τουρκική κυβέρνηση δεν έχει δείξει κανένα ενδιαφέρον να σεβαστεί και να τηρήσει τα κριτήρια της Κοπεγχάγης και να ευθυγραμμιστεί με τις πολιτικές και τους στόχους της ΕΕ·
21. εκφράζει ανησυχίες για την ελαττωματική λειτουργία της οικονομίας της αγοράς στην Τουρκία, ιδίως σε σχέση με την άσκηση της νομισματικής και της δημοσιονομικής πολιτικής και το θεσμικό και κανονιστικό περιβάλλον, καθώς και για την άμεση ανάμιξη του Τούρκου Προέδρου στη νομισματική πολιτική· θεωρεί ότι η κυβέρνηση θα πρέπει τώρα να αντιμετωπίσει τις ευπάθειες της οικονομίας και τα υψηλά επίπεδα πληθωρισμού· καλεί την κυβέρνηση να αποκαταστήσει την αξιοπιστία βασικών ιδρυμάτων όπως η Τουρκική Κεντρική Τράπεζα και η Τουρκική Στατιστική Υπηρεσία· πιστεύει ότι μια

ισχυρότερη και πιο ειλικρινής σχέση με την ΕΕ θα βοηθούσε στην άμβλυση ορισμένων δυσκολιών και θα συνέβαλλε στη βελτίωση του βιοτικού επιπέδου για τον τουρκικό πληθυσμό·

22. καλεί την Τουρκία να διατηρήσει την πρόοδο όσον αφορά την ευθυγράμμιση με τις οδηγίες και τη νομοθεσία της ΕΕ σχετικά με τη δράση για το περιβάλλον και το κλίμα· επικροτεί το έργο των Τούρκων υπερασπιστών των περιβαλλοντικών δικαιωμάτων· χαιρετίζει την απόφαση της τουρκικής κυβέρνησης να κυρώσει τη συμφωνία του Παρισιού για το κλίμα, και τη δέσμευσή της να καταστεί ουδέτερη ως προς τον άνθρακα έως το 2053· αποδοκιμάζει το γεγονός ότι η δέσμευση αυτή δεν συνοδεύεται από συγκεκριμένη δράση· αποδοκιμάζει επίσης το γεγονός ότι, ενώ η Τουρκία έχει θέσει φιλόδοξους στόχους σε τομείς όπως ο έλεγχος της ρύπανσης, η διαχείριση των αποβλήτων και η καταπολέμηση της κλιματικής αλλαγής, η επιβολή των σχετικών μέτρων παραμένει ανεπαρκής και η διαχείριση των συνεχιζόμενων οικονομικών κρίσεων έχει υπερισχύσει των προσπαθειών για την επίτευξη βιώσιμης οικονομίας· καλεί την Τουρκία να αυξήσει τη συνεισφορά της στην προστασία του κλίματος και της βιοποικιλότητας και να δώσει προτεραιότητα στην έκδοση της νομοθετικής πράξης της για το κλίμα· επαναλαμβάνει την έκκλησή του προς την τουρκική κυβέρνηση να σταματήσει τα σχέδιά της για τον πυρηνικό σταθμό του Akkuyu, ο οποίος βρίσκεται σε περιοχή όπου σημειώνονται ισχυροί σεισμοί με αποτέλεσμα να υπάρχει σοβαρή απειλή όχι μόνο για την Τουρκία, αλλά και για την περιοχή της Μεσογείου· καλεί, στο πλαίσιο αυτό, την Τουρκία να προσχωρήσει στις συμβάσεις Espoo και Aarhus της Οικονομικής Επιτροπής των Ηνωμένων Εθνών για την Ευρώπη και επαναλαμβάνει την έκκλησή του προς την τουρκική κυβέρνηση να μεριμνήσει για τη συμμετοχή των κυβερνήσεων των γειτονικών της χωρών σε σχέση με οποιοσδήποτε περαιτέρω εξελίξεις στο έργο Akkuyu·
23. χαιρετίζει, μετά από μια συγκρουσιακή περίοδο, τα πρόσφατα βήματα της Τουρκίας προς την εξομάλυνση των σχέσεων με διάφορες χώρες όπως η Αρμενία, η Αίγυπτος, το Ισραήλ και τα κράτη του Κόλπου· καλεί την Τουρκία να διατηρήσει αυτές τις θετικές εξελίξεις αναλαμβάνοντας συγκεκριμένη δράση σε σχέση με όλες τις γειτονικές της χώρες· χαιρετίζει τη συμμετοχή της Τουρκίας στις διασκέψεις κορυφής της Ευρωπαϊκής Πολιτικής Κοινότητας· εξακολουθεί, ωστόσο, να ανησυχεί για το γεγονός ότι η εξωτερική πολιτική της Τουρκίας εξακολουθεί να έρχεται σε σύγκρουση σε πολλές πτυχές με τα συμφέροντα της ΕΕ και αντί να πλησιάζει περισσότερο την ΕΕ έχει διαφοροποιηθεί περαιτέρω το τελευταίο έτος, φθάνοντας σε ιστορικά χαμηλό επίπεδο ευθυγράμμισης με ποσοστό ταύτισης μόλις 7 % όσον αφορά τις αποφάσεις εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφάλειας, σύμφωνα με την τελευταία έκθεση της Επιτροπής για την Τουρκία·
24. καταδικάζει τις στρατιωτικές επεμβάσεις της Τουρκίας στη Συρία και την παράνομη κατάληψη περιοχών στη βόρεια Συρία και καταγγέλλει ότι η Τουρκία και οι τοπικές συριακές φατρίες παραβιάζουν τα δικαιώματα των πολιτών και περιορίζουν τις ελευθερίες τους με ατιμωρησία στα κατεχόμενα από την Τουρκία εδάφη· αποδοκιμάζει το γεγονός ότι η κατοχή συνοδεύτηκε από τη φυγή μεγάλου μέρους του εκεί πληθυσμού, του οποίου η επιστροφή είναι μέχρι σήμερα αδύνατη λόγω των τουρκικών δυνάμεων κατοχής και των συνεργαζόμενων με αυτές τοπικών ισλαμιστικών πολιτοφυλακών· επαναλαμβάνει ότι μια νέα εισβολή από ξηράς στη Συρία θα είχε σοβαρές επιπτώσεις στη διεθνή ασφάλεια·

25. εκφράζει την ανησυχία του για τις τουρκικές αεροπορικές επιθέσεις στη βόρεια Συρία και το Ιράκ, ιδίως κατά της περιοχής Sinjar, στην οποία κατοικεί ο πληθυσμός των Γιαζίντι, που υπέστη γενοκτονία από τον ISIS το 2014, και για τη συνεχιζόμενη στρατιωτική παρουσία σε ιρακινό έδαφος· επαναλαμβάνει ότι οι άμαχοι πληθυσμοί δεν θα πρέπει ποτέ να είναι θύματα στρατιωτικής αυτοάμυνας· καλεί τις τουρκικές αρχές να επιδείξουν συγκράτηση με πλήρη τήρηση των διεθνών προτύπων·
26. εκφράζει τη λύπη του για το γεγονός ότι οι θέσεις και η πολιτική της Τουρκίας όσον αφορά τη Λιβύη έχουν παραμείνει σε μεγάλο βαθμό αμετάβλητες· σημειώνει με ανησυχία ότι τον Οκτώβριο του 2022 η Τουρκία υπέγραψε νέο μνημόνιο συνεννόησης για τους υδρογονάνθρακες με την κυβέρνηση εθνικής ενότητας της Λιβύης, το οποίο θα μπορούσε να έχει σοβαρές συνέπειες για την περιφερειακή σταθερότητα στον βαθμό που θα συνεπαγόταν την άμεση ή έμμεση εφαρμογή των δύο παράνομων μνημονίων συνεννόησης του 2019 για τη στρατιωτική συνεργασία και την οριοθέτηση των θαλάσσιων ζωνών· καλεί την Τουρκία να συνεργαστεί με την επιχείρηση IRINI για την επιβολή του εμπάργκο όπλων στη Λιβύη και την καταπολέμηση της παράνομης διακίνησης και εμπορίας ανθρώπων·
27. υπογραμμίζει την αυξανόμενη σημασία των δυτικών Βαλκανίων στην εξωτερική πολιτική της Τουρκίας και τους ιδιαίτερους δεσμούς της με χώρες όπως η Βοσνία και Ερζεγοβίνη και η Σερβία, η οποία αποτελεί τον σημαντικότερο συνομιλητή της Τουρκίας όσον αφορά τις βαλκανικές υποθέσεις·
28. εκφράζει την ανησυχία του για τις παρεμβάσεις της Τουρκίας σε κράτη μέλη της ΕΕ, που απευθύνονται σε Ευρωπαίους πολίτες τουρκικής καταγωγής· καλεί την Επιτροπή να εφαρμόσει τις συστάσεις της ειδικής επιτροπής για τις εξωτερικές παρεμβάσεις (ING2) που περιλαμβάνονται στη δέσμη μέτρων προάσπισης της δημοκρατίας για την αντιμετώπιση εξωτερικών παρεμβάσεων από αρχές του εξωτερικού· καλεί το Τμήμα Στρατηγικής Επικοινωνίας της Ευρωπαϊκής Υπηρεσίας Εξωτερικής Δράσης να τεκμηριώσει τις υποψίες για τουρκική παραπληροφόρηση με στόχο την ΕΕ και να αναφέρει τα πορίσματά του στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο·
29. υπενθυμίζει ότι, ως μέλος του NATO, η Τουρκία διαδραματίζει γεωστρατηγικό ρόλο στην προστασία της περιφερειακής και της ευρωπαϊκής ασφάλειας και αναμένεται να ενεργεί σύμφωνα με τις υποχρεώσεις της προς το NATO·
30. υποστηρίζει την εξομάλυνση των σχέσεων μεταξύ Αρμενίας και Τουρκίας προς όφελος της συμφιλίωσης, της περιφερειακής σταθερότητας και της ασφάλειας, και της κοινωνικοοικονομικής ανάπτυξης, και χαιρετίζει την πρόοδο που έχει επιτευχθεί μέχρι στιγμής· σημειώνει με ικανοποίηση την παρουσία του πρωθυπουργού της Αρμενίας στην ορκωμοσία του νεοεκλεγέντος Προέδρου της Τουρκίας· ζητά την ταχεία εφαρμογή των συμφωνιών που επιτεύχθηκαν από τους ειδικούς εκπροσώπους της τουρκικής και της αρμενικής κυβέρνησης, όπως το άνοιγμα του εναέριου χώρου και των συνόρων μεταξύ των δύο χωρών· καλεί και τις δύο πλευρές να συμμετάσχουν στη διαδικασία καλή τη πίστει και χωρίς προϋποθέσεις· εκφράζει την ελπίδα ότι αυτό μπορεί να δώσει ώθηση στην εξομάλυνση των σχέσεων στην περιοχή του Νότιου Καυκάσου· ενθαρρύνει εκ νέου την Τουρκία να αναγνωρίσει τη γενοκτονία των Αρμενίων προκειμένου να προετοιμάσει το έδαφος για γνήσια συμφιλίωση μεταξύ του τουρκικού και του αρμενικού λαού, και να σεβαστεί πλήρως τις υποχρεώσεις της που αφορούν την προστασία της αρμενικής

πολιτιστικής κληρονομιάς·

31. επαινεί τις προσπάθειες της Τουρκίας να συνεχίσει να φιλοξενεί τον μεγαλύτερο προσφυγικό πληθυσμό στον κόσμο, ο οποίος αριθμεί σχεδόν τέσσερα εκατομμύρια ανθρώπους· χαιρετίζει, στο πλαίσιο αυτό, τη συνεχιζόμενη παροχή ενωσιακής χρηματοδότησης για τους πρόσφυγες και τις κοινότητες υποδοχής στην Τουρκία και εκφράζει την ισχυρή δέσμευσή του υπέρ της διατήρησης της χρηματοδότησης αυτής στο μέλλον· καλεί την Επιτροπή να υποβάλει πρόταση για τη συνέχιση της χρηματοδότησης για τους Σύριους πρόσφυγες και τις κοινότητες υποδοχής στην Τουρκία μετά το 2024· καλεί την Επιτροπή να εξασφαλίσει άκρα διαφάνεια και ακρίβεια στη διάθεση των κονδυλίων στο πλαίσιο του μέσου που θα διαδεχτεί τη Διευκόλυνση για τους Πρόσφυγες στην Τουρκία, διασφαλίζοντας ότι τα κονδύλια διατίθενται κυρίως απευθείας στους πρόσφυγες και τις κοινότητες υποδοχής και υπό τη διαχείριση οργανώσεων που εγγυώνται τη λογοδοσία και τη διαφάνεια· υποστηρίζει την αντικειμενική αξιολόγηση της συνεργασίας μεταξύ της ΕΕ και της Τουρκίας σε θέματα προσφύγων και μετανάστευσης και υπογραμμίζει τη σημασία της συμμόρφωσης των δύο πλευρών με τις αντίστοιχες δεσμεύσεις τους στο πλαίσιο της κοινής δήλωσης ΕΕ-Τουρκίας του 2016 και της συμφωνίας επανεισδοχής ΕΕ-Τουρκίας έναντι όλων των κρατών μελών, συμπεριλαμβανομένης της επανέναρξης της επανεισδοχής των επιστρεφόντων από τα ελληνικά νησιά και της ενεργοποίησης του εθελοντικού προγράμματος εισδοχής για ανθρωπιστικούς λόγους· επαναλαμβάνει ότι οι τουρκικές αρχές θα πρέπει να πραγματοποιούν επιστροφές μόνο σε εθελοντική βάση και μόνο εάν τις πραγματοποιούν με ασφάλεια· αντιτίθεται σθεναρά σε κάθε εργαλειοποίηση μεταναστών από την τουρκική κυβέρνηση· υπογραμμίζει την ανάγκη να διασφαλιστεί η προστασία όλων των δικαιωμάτων και ελευθεριών των προσφύγων και των μεταναστών· επισημαίνει ότι, ως αποτέλεσμα της θλιβερής εργαλειοποίησης των προσφύγων από την Τουρκία, τα τελευταία χρόνια παρατηρείται διαρκής αύξηση των αιτήσεων ασύλου στην Κύπρο· υπενθυμίζει την υποχρέωση της Τουρκίας να λάβει κάθε αναγκαίο μέτρο για να αποτρέψει τη δημιουργία νέων θαλάσσιων ή χερσαίων οδών παράνομης μετανάστευσης από την Τουρκία προς την ΕΕ· είναι ιδιαίτερα θορυβημένο από τις αξιόπιστες αναφορές για αυθαίρετες απελάσεις και επαναπροωθήσεις με συνοπτικές διαδικασίες ανθρώπων που συνελήφθησαν ενώ επιχειρούσαν να διασχίσουν τα σύνορα· καταδικάζει τις ξενοφοβικές επιθέσεις κατά προσφύγων στην Τουρκία και την υποδαύλιση από Τούρκους πολιτικούς ρητορικής κατά των προσφύγων και της μετανάστευσης· εκφράζει τη δυσαρέσκειά του για το γεγονός ότι σε περισσότερα από 30 κέντρα κράτησης στην Τουρκία οι διεθνείς και οι εθνικές οργανώσεις δεν έχουν πρόσβαση ώστε να μπορούν να παρακολουθούν τη λειτουργία τους και να παρέχουν βοήθεια· καλεί την Επιτροπή να διασφαλίσει ότι τα έργα που χρηματοδοτούνται από την ΕΕ είναι προσβάσιμα και παρακολουθούνται δεόντως·
32. εκφράζει την ικανοποίησή του για την αποκλιμάκωση των εντάσεων που είχαν παρατηρηθεί πρόσφατα στην ανατολική Μεσόγειο και για τη θετική δυναμική που φαίνεται να αναπτύσσεται τελευταία, ιδίως στον απόηχο των σεισμών του Φεβρουαρίου, και εκφράζει την ελπίδα ότι μια πιθανή νέα εποχή στην εξωτερική πολιτική της Τουρκίας θα μπορούσε να αποφέρει θετικά αποτελέσματα στις διμερείς σχέσεις μεταξύ της Τουρκίας και όλων των κρατών μελών της ΕΕ· έχει πλήρη επίγνωση του γεγονότος ότι οποιαδήποτε θετική δυναμική μπορεί εύκολα να αντιστραφεί ανά πάσα στιγμή, ενόσω τα υποκείμενα ζητήματα παραμένουν ανεπίλυτα· εκφράζει την ανησυχία του για τις δηλώσεις ορισμένων Τούρκων αξιωματούχων που αμφισβητούν την κυριαρχία

ελληνικών νησιών· καλεί την Τουρκία να σέβεται την κυριαρχία όλων των κρατών μελών της ΕΕ επί των χωρικών υδάτων και του εναέριου χώρου τους, καθώς και όλα τα κυριαρχικά τους δικαιώματα, περιλαμβανομένου, μεταξύ άλλων, του δικαιώματος έρευνας και εκμετάλλευσης φυσικών πόρων, σύμφωνα με το ενωσιακό και το διεθνές δίκαιο· εκφράζει την πλήρη αλληλεγγύη του προς την Ελλάδα και την Κυπριακή Δημοκρατία· επαναλαμβάνει το αίτημά του προς την Τουρκία να επιδείξει γνήσια συλλογική δέσμευση για τη διευθέτηση της οριοθέτησης των αποκλειστικών οικονομικών ζωνών και της υφαλοκρηπίδας τόσο στο Αιγαίο Πέλαγος όσο και στην Ανατολική Μεσόγειο, με καλή πίστη και σύμφωνα με το διεθνές δίκαιο και την αρχή των σχέσεων καλής γειτονίας, και να απόσχει από κάθε μονομερή παράνομη ενέργεια ή απειλή· εκφράζει βαθιά ανησυχία για το γεγονός ότι η Τουρκία εξακολουθεί να διατηρεί επίσημη απειλή πολέμου κατά της Ελλάδας (casus belli), σε περίπτωση που η τελευταία ασκήσει το νόμιμο δικαίωμά της να επεκτείνει τα χωρικά της ύδατα στα 12 ναυτικά μίλια στο Αιγαίο Πέλαγος, σύμφωνα με το άρθρο 3 της Σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών για το Δίκαιο της Θάλασσας· καλεί όλους τους εμπλεκόμενους φορείς να ενεργούν καλόπιστα για την ειρηνική επίλυση των διαφορών·

33. εκφράζει τη λύπη του για το γεγονός ότι το κυπριακό πρόβλημα παραμένει· επαναβεβαιώνει ρητά την άποψή του ότι η μόνη βιώσιμη λύση στο κυπριακό ζήτημα είναι μια δίκαιη, συνολική και βιώσιμη διευθέτηση, συμπεριλαμβανομένων των εξωτερικών πτυχών του, στο πλαίσιο του ΟΗΕ, με βάση μια δικοινοτική, διζωνική ομοσπονδία με ενιαία διεθνή νομική προσωπικότητα, ενιαία κυριαρχία, ενιαία ιθαγένεια και πολιτική ισότητα, όπως ορίζεται στις σχετικές αποφάσεις του Συμβουλίου Ασφαλείας των Ηνωμένων Εθνών, σύμφωνα με το διεθνές δίκαιο και με βάση τον σεβασμό των αρχών στις οποίες εδράζεται η Ένωση· εκφράζει αποδοκιμασία για το γεγονός ότι η τουρκική κυβέρνηση έχει εγκαταλείψει τη συμφωνηθείσα βάση για μια λύση και το πλαίσιο των Ηνωμένων Εθνών, υποστηρίζοντας μόνη της τη λύση των δύο κρατών στην Κύπρο· καλεί την Τουρκία να εγκαταλείψει αυτήν την απαράδεκτη πρόταση για λύση δύο κρατών· καταδικάζει απερίφραστα κάθε ενέργεια διευκόλυνσης ή στήριξης με οποιονδήποτε τρόπο της διεθνούς αναγνώρισης της παράνομης αποσχιστικής οντότητας στην Κύπρο και τονίζει ότι οι εν λόγω ενέργειες βλάπτουν σοβαρά τις προσπάθειες να δημιουργηθεί ένα περιβάλλον ευνοϊκό για την επανέναρξη των συνομιλιών διευθέτησης υπό την αιγίδα των Ηνωμένων Εθνών· υποστηρίζει όλες τις εποικοδομητικές προτάσεις που αποσκοπούν στην άρση του αδιεξόδου στη διαδικασία διευθέτησης και καλεί την ΕΕ να αναλάβει πιο ενεργό δέσμευση στο θέμα αυτό· καταδικάζει το γεγονός ότι η Τουρκία εξακολουθεί να παραβιάζει τις αποφάσεις 550(1984) και 789(1992) του Συμβουλίου Ασφαλείας των Ηνωμένων Εθνών, που καλούν την Τουρκία να παραδώσει την περιοχή των Βαρωσίων στους νόμιμους κατοίκους της υπό την προσωρινή διοίκηση του ΟΗΕ, υποστηρίζοντας το άνοιγμα της πόλης των Βαρωσίων στο κοινό· θεωρεί ότι η παραβίαση αυτή υπονομεύει την αμοιβαία εμπιστοσύνη και, κατά συνέπεια, την προοπτική επανέναρξης των άμεσων συνομιλιών για μια συνολική λύση του κυπριακού προβλήματος· καλεί και πάλι επιτακτικά την Τουρκία να ανακαλέσει τις παράνομες και μονομερείς ενέργειές της στα Βαρώσια· καλεί περαιτέρω την Τουρκία να αποσύρει τα στρατεύματά της από την Κύπρο και να απόσχει από κάθε μονομερή ενέργεια που θα εδραίωνε τη μόνιμη διαίρεση της νήσου, καθώς και από ενέργειες που αλλοιώνουν τη δημογραφική ισορροπία· ζητά ως ζήτημα επείγοντος την επανάληψη των διαπραγματεύσεων για την επανένωση της Κύπρου υπό την αιγίδα του Γενικού Γραμματέα του ΟΗΕ το συντομότερο δυνατό, από το σημείο στο οποίο είχαν διακοπεί στο Crans-Montana το 2017· καλεί εκ νέου την Τουρκία να εκπληρώσει την υποχρέωσή

της για πλήρη και χωρίς διακρίσεις εφαρμογή του πρόσθετου πρωτοκόλλου της συμφωνίας της Άγκυρας έναντι όλων των κρατών μελών, συμπεριλαμβανομένης της Κυπριακής Δημοκρατίας· εξακολουθεί να ανησυχεί για τους περιορισμούς στην εκπαίδευση που αντιμετωπίζουν οι εγκλωβισμένοι Ελληνοκύπριοι· εκφράζει τη λύπη του για το γεγονός ότι η Τουρκία εξακολουθεί να μην έχει σημειώσει πρόοδο στην κατεύθυνση της εξομάλυνσης των σχέσεών της με την Κυπριακή Δημοκρατία· υπογραμμίζει το γεγονός ότι η συνεργασία παραμένει απαραίτητη σε τομείς όπως η δικαιοσύνη και οι εσωτερικές υποθέσεις, καθώς και το αεροπορικό δίκαιο και η επικοινωνία εναέριας κυκλοφορίας, με όλα τα κράτη μέλη της ΕΕ συμπεριλαμβανομένης της Κυπριακής Δημοκρατίας· αποδοκιμάζει τη συνεχιζόμενη άρνηση της Τουρκίας να συμμορφωθεί με το αεροπορικό δίκαιο και την άρνησή της να επιτρέψει την πρόσβαση σκαφών υπό σημαία ενός κράτους μέλους στα στενά του Βοσπόρου και τον Ελλήσποντο· θεωρεί ότι αυτός είναι ένας τομέας στον οποίο η Τουρκία θα μπορούσε να αποδείξει την προσήλωσή της στα μέτρα οικοδόμησης εμπιστοσύνης·

34. καλεί εκ νέου την Τουρκία να παράσχει στην τουρκοκυπριακή κοινότητα τον αναγκαίο χώρο προκειμένου να ενεργεί σύμφωνα με τον ρόλο της ως νόμιμη κοινότητας του νησιού, δικαίωμα που κατοχυρώνεται από το Σύνταγμα της Κυπριακής Δημοκρατίας· καλεί την Επιτροπή να εντείνει τις προσπάθειές της για συνεργασία με την τουρκοκυπριακή κοινότητα υπενθυμίζοντας ότι η θέση της τελευταίας είναι στην Ευρωπαϊκή Ένωση· καλεί όλα τα εμπλεκόμενα μέρη να επιδείξουν μια πιο θαρραλέα στάση όσον αφορά την προσέγγιση των κοινοτήτων· τονίζει ότι είναι ανάγκη το κεκτημένο της ΕΕ να εφαρμοστεί σε ολόκληρη τη νήσο αφού επιλυθεί συνολικά το κυπριακό πρόβλημα· τονίζει ότι στο μεταξύ η Κυπριακή Δημοκρατία έχει ευθύνη να εντείνει τις προσπάθειές της για τη διευκόλυνση της συνεργασίας των Τουρκοκυπρίων με την ΕΕ· επαινεί το σημαντικό έργο της δικαιοδικής επιτροπής για τους αγνοούμενους και επαναλαμβάνει την έκκλησή του προς την Τουρκία να εντείνει τις προσπάθειές της για την παροχή κρίσιμων πληροφοριών από τα στρατιωτικά αρχεία της, καθώς και για την πρόσβαση σε μάρτυρες σε αποκλεισμένες περιοχές· καλεί την Τουρκία να συνεργαστεί με τους αρμόδιους διεθνείς οργανισμούς, ιδίως με το Συμβούλιο της Ευρώπης, για την πρόληψη και την καταπολέμηση της παράνομης διακίνησης και της εσκεμμένης καταστροφής πολιτιστικής κληρονομιάς· καταδικάζει τις επανειλημμένες προσπάθειες της Τουρκίας να εκφοβίσει και να φιμώσει Τουρκοκύπριους δημοσιογράφους και προοδευτικούς πολίτες στην τουρκοκυπριακή κοινότητα, παραβιάζοντας έτσι το δικαίωμά τους στην ελευθερία της γνώμης και της έκφρασης·

Η περαιτέρω πορεία για τις σχέσεις ΕΕ-Τουρκίας

35. επαναλαμβάνει την ακλόνητη πεποίθησή του ότι η Τουρκία είναι χώρα στρατηγικής σημασίας από πολιτική, οικονομική και ενεργειακή άποψη και στο πλαίσιο της εξωτερικής πολιτικής, βασικός εταίρος για τη σταθερότητα της ευρύτερης περιοχής και σημαντικός σύμμαχος, μεταξύ άλλων εντός του ΝΑΤΟ· επαναβεβαιώνει ότι η ΕΕ δεσμεύεται να επιδιώξει τις καλύτερες δυνατές σχέσεις με την Τουρκία με βάση τον διάλογο, τον σεβασμό και την αμοιβαία εμπιστοσύνη, σύμφωνα με το διεθνές δίκαιο και τις σχέσεις καλής γειτονίας· ζητά οι σχέσεις ΕΕ-Τουρκίας να βασίζονται σε ένα μακροπρόθεσμο όραμα και να ενισχύουν τη συνεργασία και όχι την αντιπαράθεση·
36. θεωρεί, δεδομένων όλων των ανωτέρω, ότι, ελλείψει δραστηρικής αλλαγής πορείας από την τουρκική κυβέρνηση, η διαδικασία ένταξης της Τουρκίας στην ΕΕ δεν μπορεί να

συνεχιστεί υπό τις παρούσες συνθήκες· καλεί την τουρκική κυβέρνηση, τα θεσμικά όργανα της Ευρωπαϊκής Ένωσης και τα κράτη μέλη να άρουν το σημερινό αδιέξοδο και να προχωρήσουν προς μια στενότερη, δυναμικότερη και πιο στρατηγική εταιρική σχέση· συνιστά εν προκειμένω μια προσέγγιση με το υψηλότερο επίπεδο ευθύνης και αφοσίωσης και την έναρξη μιας διαδικασίας προβληματισμού για την εξεύρεση ενός παράλληλου και ρεαλιστικού πλαισίου για τις σχέσεις ΕΕ-Τουρκίας, το οποίο να περιλαμβάνει τα συμφέροντα όλων των εμπλεκόμενων μερών· καλεί, συνεπώς, την Επιτροπή να διερευνήσει πιθανές μορφές για ένα αμοιβαία ελκυστικό πλαίσιο μέσω μιας διεξοδικής και συμπεριληπτικής διαδικασίας, όπως μια εκσυγχρονισμένη συμφωνία εταιρικής σχέσης·

37. επιμένει ότι η δημοκρατία, το κράτος δικαίου και τα θεμελιώδη δικαιώματα, όπως επίσης ο αμοιβαίος σεβασμός της κυριαρχίας, η εδαφική ακεραιότητα και ο σεβασμός των δικαιωμάτων των μειονοτήτων θα πρέπει να παραμείνουν στον πυρήνα των σχέσεων καλής γειτονίας μεταξύ της ΕΕ και της Τουρκίας, και ότι κάθε πλαίσιο για τις σχέσεις αυτές θα πρέπει να βασίζεται σταθερά στις αρχές του διεθνούς δικαίου και της πολυμέρειας·
38. αναγνωρίζει και επαινεί τις δημοκρατικές και φιλοευρωπαϊκές προσδοκίες της πλειονότητας της τουρκικής κοινωνίας (ιδίως μεταξύ των νέων της Τουρκίας), τις οποίες η ΕΕ δεν πρόκειται να εγκαταλείψει· εκφράζει την απόλυτη προσήλωσή του στη διατήρηση και την αύξηση της στήριξης προς την ανεξάρτητη κοινωνία των πολιτών της Τουρκίας, μεταξύ άλλων με άμεση οικονομική βοήθεια, υπό οποιεσδήποτε συνθήκες και σε οποιοδήποτε πλαίσιο σχέσεων ενδέχεται να προκύψει στο μέλλον, μεταξύ άλλων με την τακτική παρακολούθηση της κατάστασης του δικαιώματος της ελευθερίας του συνέρχεσθαι και του συνεταιρίζεσθαι στην Τουρκία, καθώς και με την προστασία των υπερασπιστών των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και του συρρικνούμενου χώρου της κοινωνίας των πολιτών· επαναλαμβάνει την έκκλησή του για ενίσχυση και εμβάθυνση της αμοιβαίας γνώσης και κατανόησης μεταξύ των κοινωνιών της Τουρκίας και των κρατών μελών της ΕΕ, με την προώθηση της πολιτιστικής ανάπτυξης, των κοινωνικοπολιτιστικών ανταλλαγών και της καταπολέμησης όλων των εκδηλώσεων κοινωνικής, θρησκευτικής, εθνοτικής ή πολιτιστικής προκατάληψης· ενθαρρύνει την Τουρκία και την ΕΕ να προωθούν κοινές αξίες υποστηρίζοντας τους νέους, προωθώντας τη συμμετοχή τους και αξιοποιώντας την προηγούμενη πείρα όσον αφορά τη συνεργασία στην έρευνα και την εκπαίδευση· χαιρετίζει, εν προκειμένω, τις συμφωνίες που παρέχουν στην Τουρκία καθεστώς σύνδεσης στο πρόγραμμα «Ορίζων Ευρώπη», το Erasmus+ και το Ευρωπαϊκό Σώμα Αλληλεγγύης για την περίοδο 2021-2027 και ζητά την αύξηση της στήριξης προς αυτά τα προγράμματα·
39. επαναβεβαιώνει την υποστήριξή του για μια αναβαθμισμένη τελωνειακή ένωση με ευρύτερο, αμοιβαία επωφελές πεδίο εφαρμογής, που θα μπορούσε να περιλαμβάνει ευρύ φάσμα τομέων κοινού ενδιαφέροντος, συμπεριλαμβανομένων της ψηφιοποίησης και της ευθυγράμμισης με την Πράσινη Συμφωνία· επιμένει ότι ένας τέτοιος εκσυγχρονισμός θα πρέπει να υπόκειται σε αυστηρή αιρεσιμότητα σε σχέση με τα ανθρώπινα δικαιώματα και τις θεμελιώδεις ελευθερίες, τον σεβασμό του διεθνούς δικαίου και τις σχέσεις καλής γειτονίας, και ότι μπορεί να εξεταστεί μόνο εφόσον η Τουρκία εφαρμόσει πλήρως το πρόσθετο πρωτόκολλο για την επέκταση της Συμφωνίας της Άγκυρας σε όλα τα κράτη μέλη χωρίς επιφυλάξεις και με τρόπο που δεν εισάγει διακρίσεις· τονίζει ότι αμφότερα τα μέρη πρέπει να έχουν πλήρη επίγνωση αυτής της δημοκρατικής αιρεσιμότητας από

την αρχή σε οποιοσδήποτε διαπραγματεύσεις, διότι το Κοινοβούλιο δεν πρόκειται να εγκρίνει την τελική συμφωνία αν δεν σημειωθεί πρόοδος στον συγκεκριμένο τομέα· επισημαίνει με λύπη του ότι το πλήρες δυναμικό της τρέχουσας τελωνειακής ένωσης δεν θα επιτευχθεί έως ότου η Τουρκία εφαρμόσει στο ακέραιο και ουσιαστικά το πρόσθετο πρωτόκολλο έναντι όλων των κρατών μελών με τρόπο που δεν εισάγει διακρίσεις· παραμένει πρόθυμο να προχωρήσει στην ελευθέρωση του καθεστώτος θεωρήσεων μόλις οι τουρκικές αρχές εκπληρώσουν τα έξι εκκρεμή κριτήρια με τρόπο που δεν εισάγει διακρίσεις για κανένα κράτος μέλος· αποδοκιμάζει έντονα τις διαρκείς προσπάθειες των τουρκικών αρχών να επιρρίψουν στην ΕΕ την ευθύνη για την έλλειψη προόδου στο θέμα αυτό, ενώ δεν λαμβάνουν τα απαιτούμενα μέτρα για να συμμορφωθούν με τα έξι γνωστά κριτήρια αναφοράς· ενθαρρύνει τα κράτη μέλη να λάβουν μέτρα για τη θέσπιση ταχείας διαδικασίας χορήγησης θεωρήσεων για Τούρκους φοιτητές του προγράμματος Erasmus·

ο

ο ο

40. αναθέτει στην Πρόεδρό του να διαβιβάσει το παρόν ψήφισμα στον Πρόεδρο του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου, στο Συμβούλιο και στην Επιτροπή· ζητά να μεταφραστεί στα τουρκικά το παρόν ψήφισμα και να διαβιβαστεί στον Πρόεδρο, στην κυβέρνηση και στο κοινοβούλιο της Τουρκικής Δημοκρατίας.

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

Σύμφωνα με την έκθεση, ελλείπει δραστηκής αλλαγής πορείας από την τουρκική κυβέρνηση, η διαδικασία ένταξης της Τουρκίας στην ΕΕ δεν μπορεί να συνεχιστεί υπό τις παρούσες συνθήκες. Η τουρκική κυβέρνηση, τα θεσμικά όργανα της Ευρωπαϊκής Ένωσης και τα κράτη μέλη της καλούνται να άρουν το σημερινό αδιέξοδο και να προχωρήσουν προς μια στενότερη εταιρική σχέση, ενώ οι ευρωβουλευτές συνιστούν να ξεκινήσει μια διαδικασία προβληματισμού για την εξεύρεση ενός παράλληλου και ρεαλιστικού πλαισίου για τις σχέσεις ΕΕ-Τουρκίας. Η έκθεση επιβεβαιώνει επίσης ότι η Τουρκία παραμένει σύμμαχος του ΝΑΤΟ και βασικός εταίρος στους τομείς της ασφάλειας, των εμπορικών και οικονομικών σχέσεων και της μετανάστευσης, τονίζοντας ότι αναμένεται από την Τουρκία να σέβεται τις δημοκρατικές αξίες, το κράτος δικαίου και τα ανθρώπινα δικαιώματα, και να συμμορφώνεται με το κοινοτικό κεκτημένο. Καλεί επίσης την Τουρκία να επικυρώσει την προσχώρηση της Σουηδίας στο ΝΑΤΟ χωρίς περαιτέρω καθυστέρηση και υπογραμμίζει ότι η διαδικασία προσχώρησης μιας χώρας στο ΝΑΤΟ δεν μπορεί σε καμία περίπτωση να συνδεθεί με τη διαδικασία προσχώρησης μιας άλλης χώρας στην ΕΕ.

Η έκθεση χαιρετίζει την ψήφο της Τουρκίας υπέρ της καταδίκης του επιθετικού πολέμου της Ρωσίας κατά της Ουκρανίας στη Γενική Συνέλευση του ΟΗΕ και την προσήλωσή της στην κυριαρχία και την εδαφική ακεραιότητα της Ουκρανίας, αποδοκιμάζοντας παράλληλα το γεγονός ότι η Τουρκία δεν υποστηρίζει κυρώσεις εκτός του πλαισίου του ΟΗΕ.

Τέλος, η έκθεση επαινεί τις προσπάθειες της Τουρκίας να συνεχίσει να φιλοξενεί τον μεγαλύτερο προσφυγικό πληθυσμό στον κόσμο, ο οποίος αριθμεί σχεδόν τέσσερα εκατομμύρια ανθρώπους, και χαιρετίζει, στο πλαίσιο αυτό, τη συνεχιζόμενη παροχή ενωσιακής χρηματοδότησης για τους πρόσφυγες και τις κοινότητες υποδοχής στην Τουρκία εκφράζοντας ισχυρή δέσμευση για τη διατήρησή της και στο μέλλον. Εκφράζοντας ειλικρινή συλλυπητήρια στις οικογένειες των θυμάτων των καταστροφικών σεισμών της 6ης Φεβρουαρίου 2023, η έκθεση αναφέρει ότι η ΕΕ θα πρέπει να συνεχίσει να στηρίζει τον λαό της Τουρκίας στην κάλυψη των ανθρωπιστικών του αναγκών και στις προσπάθειές του για ανοικοδόμηση.

Μετά τις διαδοχικές προσπάθειες των προηγούμενων ετών για λεπτομερή αποτύπωση των εξελίξεων όσον αφορά πολλές πτυχές της διαδικασίας ένταξης της Τουρκίας στην ΕΕ και των σχέσεων ΕΕ-Τουρκίας, ιδίως στον τομέα των θεμελιωδών ελευθεριών και του κράτους δικαίου, η φετινή έκθεση επιχειρεί να προσφέρει μια πιο περιεκτική πολιτική αξιολόγηση της περαιτέρω πορείας των σχέσεών μας. Αξίζει επίσης να σημειωθεί ότι το χρονοδιάγραμμα της παρούσας έκθεσης έχει τροποποιηθεί προκειμένου να αποφευχθεί η σύμπτωση με εκλογικές διαδικασίες στην Τουρκία.

**ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΕΓΚΡΙΣΗ ΣΤΗΝ ΑΡΜΟΔΙΑ ΕΠΙ ΤΗΣ ΟΥΣΙΑΣ
ΕΠΙΤΡΟΠΗ**

Ημερομηνία έγκρισης	18.7.2023
Αποτέλεσμα της τελικής ψηφοφορίας	+ : 47 - : 0 0 : 10
Βουλευτές παρόντες κατά την τελική ψηφοφορία	Alexander Alexandrov Yordanov, François Alfonsi, Maria Arena, Petras Auštrevičius, Traian Băsescu, Anna Bonfrisco, Reinhard Bütikofer, Susanna Ceccardi, Włodzimierz Cimoszewicz, Katalin Cseh, Michael Gahler, Kinga Gál, Γιώργος Γεωργίου, Klemen Grošelj, Dietmar Köster, Andrius Kubilius, Ilhan Kyuchyuk, Jean-Lin Lacapelle, David Lega, Miriam Lexmann, Leopoldo López Gil, Antonio López-Istúriz White, Lukas Mandl, Thierry Mariani, Pedro Marques, David McAllister, Βαγγέλης Μειμαράκης, Sven Mikser, Alessandra Moretti, Matjaž Nemec, Gheorghe-Vlad Nistor, Κώστας Παπαδάκης, Tonino Picula, Thijs Reuten, Nacho Sánchez Amor, Isabel Santos, Andreas Schieder, Dragoș Tudorache, Viola von Cramon-Taubadel, Witold Jan Waszczykowski, Charlie Weimers, Isabel Wiseler-Lima, Salima Yenbou, Tomáš Zdechovský, Željana Zovko
Αναπληρωτές παρόντες κατά την τελική ψηφοφορία	Attila Ara-Kovács, Malik Azmani, Jakop G. Dalunde, Γεώργιος Κύρτσος, Sergey Lagodinsky, Νίκος Παπανδρέου, Javier Zarzalejos
Αναπληρωτές (άρθρο 209 παράγραφος 7 του Κανονισμού) παρόντες κατά την τελική ψηφοφορία	Theresa Bielowski, Franc Bogovič, Gilles Boyer, Othmar Karas, Samira Rafaela

ΨΗΦΟΦΟΡΙΑ ΜΕ ΟΝΟΜΑΣΤΙΚΗ ΚΛΗΣΗ ΣΤΗΝ ΑΡΜΟΔΙΑ ΕΠΙ ΤΗΣ ΟΥΣΙΑΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

47	+
PPE	Alexander Alexandrov Yordanov, Franc Bogovič, Michael Gahler, Othmar Karas, Andrius Kubilius, David Lega, Miriam Lexmann, Leopoldo López Gil, Antonio López-Istúriz White, David McAllister, Lukas Mandl, Βαγγέλης Μειμαράκης, Gheorghe-Vlad Nistor, Isabel Wiseler-Lima, Javier Zarzalejos, Tomáš Zdechovský, Željana Zovko
Renew	Petras Auštrevičius, Malik Azmani, Gilles Boyer, Katalin Cseh, Klemen Grošelj, Γεώργιος Κύρτσος, Ilhan Kyuchyuk, Samira Rafaela, Dragoș Tudorache, Salima Yebou
S&D	Attila Ara-Kovács, Maria Arena, Theresa Bielowski, Włodzimierz Cimoszewicz, Dietmar Köster, Pedro Marques, Sven Mikser, Alessandra Moretti, Matjaž Nemeč, Νίκος Παπανδρέου, Tonino Picula, Thijs Reuten, Nacho Sánchez Amor, Isabel Santos, Andreas Schieder
Verts/ALE	François Alfonsi, Reinhard Bütikofer, Jakop G. Dalunde, Sergey Lagodinsky, Viola von Cramon-Taubadel

0	-

10	0
ECR	Witold Jan Waszczykowski, Charlie Weimers
ID	Anna Bonfrisco, Susanna Ceccardi, Jean-Lin Lacapelle, Thierry Mariani
NI	Kínga Gál, Κώστας Παπαδάκης
PPE	Traian Băsescu
The Left	Γιώργος Γεωργίου

Υπόμνημα των χρησιμοποιούμενων συμβόλων:

+ : υπέρ

- : κατά

0 : αποχή